

ІННОВАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ДРАЙВЕРИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА СВІТУ

INNOVATION AND TECHNOLOGY AS DRIVERS OF ECONOMIC DEVELOPMENT IN UKRAINE AND THE WORLD

Анотація. Розглянуто роль штучного інтелекту та сучасних технологій у розвитку світової та української економіки. Зазначено ключові напрямки впровадження штучного інтелекту, можливості для України, включно з інтеграцією в глобальний інноваційний простір, окреслено основні виклики, пов'язані з автоматизацією, зміною ринку праці. Зроблено висновок про те, що активне впровадження сучасних технологій може стати запорукою стійкого економічного розвитку України.

Ключові слова: інновації, технології, економічний розвиток, штучний інтелект.

Abstract. The role of artificial intelligence and modern technologies in the development of the global and Ukrainian economies is examined. Key areas of AI implementation are highlighted, along with opportunities for Ukraine, including integration into the global innovation space. The main challenges related to automation and the changing labor market are outlined. The conclusion is drawn that the active adoption of modern technologies can become a key factor for Ukraine's sustainable economic development.

Keywords: innovations, technologies, economic development, artificial intelligence.

Світ стрімко змінюється під впливом новітніх технологій, і однією з найважливіших рушійних сил цього процесу став штучний інтелект (ШІ). Його застосування охоплює майже всі сфери життя — від медицини та освіти до промисловості та фінансів. Для глобальної економіки ШІ стає не просто інструментом автоматизації, а справжнім джерелом нових можливостей, підвищення продуктивності та створення інноваційних бізнес-моделей.

Для багатьох компаній та підприємств впровадження новітніх технологій дає позитивні результати. Більшість, а саме – 72 % погоджуються, що їхні процеси прийняття рішень щодо цифрової трансформації зазвичай призводять до результатів, що генерують бізнес-цінність. Насправді, 69 % опитаних загалом задоволені цінністю, яку вони отримують від своїх технологій — особливо в Китаї (90 %), Нідерландах (83 %), Нігерії (80 %) та Ізраїлі (79 %) [1].

Серед різних категорій технологій середньо 87 % організацій змогли використовувати технології для збільшення прибутку за останні 24 місяці. У порівнянні з 2023 і 2024 роками відзначається 25 %-ве зростання кількості керівників, які вважають, що ці системи позитивно вплинули на прибутковість їхніх компаній. Таким чином, спостерігається зростання кількості організацій, які бачать підвищення прибутковості завдяки технологічним ініціативам [1]. 59 % респондентів досягли зростання прибутку щонайменше на 11 % завдяки зусиллям із цифрової трансформації за останні 24 місяці. Найбільш

поширене збільшення прибутку від зусиль з цифрової трансформації за останні 24 місяці знаходиться в діапазоні 11–15 %. В середньому 87 % організацій вдалося використати технології для збільшення прибутку за останні 24 місяці [1].

У порівнянні з 2023 роком, зрілість впровадження технологій покращилася в цілому, з найбільшими зростаннями в галузі аналітики даних та ХaaS (Everything as a Service). У звіті про технології 2023 року найбільш поширеною стадією впровадження для ХaaS було те, що компанії мали стратегічне бачення, але були обмежені через низький рівень підтримки чи затвердження інвестицій. Цього року більшість організацій активно рухаються вперед у реалізації своїх стратегій ХaaS [1].

Пріоритети для подальших інвестицій на наступний рік включають ХaaS, який обрали 86%, оскільки організації орієнтуються на гнучкість і зниження витрат, що забезпечуються хмарними обчисленнями [1].

Серед усіх технологій регіон ASPAC (Азія-Тихоокеанський регіон) є найбільш схильним до активної фази впровадження, причому Індія та Китай лідирують у цьому процесі. Пріоритети для подальших інвестицій на наступний рік включають ХaaS, який обрали 86%, оскільки організації фокусуються на гнучкості та зниженні витрат, що надаються хмарними технологіями. Інші пріоритети включають кібербезпеку (68%), ШІ/автоматизацію (65%) та крайові обчислення (61%). Ці інвестиційні уподобання свідчать про те, що багато організацій ставлять технології в центр своїх бізнес-стратегій [1].

Для України штучний інтелект є не менш важливою складовою економічної трансформації. По-перше, розвиток ШІ в Україні дозволяє інтегруватися у світовий інноваційний простір і залучати інвестиції. По-друге, українські ІТ-фахівці вже сьогодні є конкурентоспроможними на світовому ринку, і розвиток ШІ відкриває для них нові перспективи. По-третє, штучний інтелект може сприяти модернізації ключових галузей: агропромислового комплексу, логістики, енергетики, а також державного управління через впровадження розумних систем аналізу та прогнозування.

Особливо перспективним напрямком є застосування ШІ для підвищення обороноздатності країни, кібербезпеки, фінансового моніторингу та боротьби з корупцією. На рівні державної політики Україна вже розпочала створення законодавчої бази для розвитку цієї сфери, що є важливою умовою залучення міжнародних партнерів і розвитку інноваційного бізнес-середовища.

Однак із розвитком штучного інтелекту пов'язані й певні ризики. Зокрема, це питання безробіття серед працівників, професії яких можуть бути замінені автоматизованими системами. Тому важливим завданням стає перенавчання кадрів і створення умов для розвитку нових професій. Також зростає потреба у регулюванні етичних питань, прозорості алгоритмів і захисту персональних даних.

Отже, роль штучного інтелекту у розвитку економіки України та світу є надзвичайно вагомою. Це не просто технологічний тренд, а глобальна зміна підходів до виробництва, управління і комунікації. Для України важливо не залишатися спостерігачем, а стати активним учасником цього процесу — через підтримку науки, освіти, розвитку стартапів і формування власних технологічних рішень. Тоді ШІ стане не загрозою, а потужною силою для сталого економічного зростання країни.

Література

1. KPMG. (2024) KPMG Technology Report 2024 [Електронний ресурс]. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmgsites/xx/pdf/2024/09/kpmg-global-tech-report-2024.pdf> (дата звернення: 23.03.2025).

References

1. KPMG. (2024). KPMG technology report 2024. Retrieved from <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmgsites/xx/pdf/2024/09/kpmg-global-tech-report-2024.pdf>.